RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

nr. 217.907 van 13 februari 2012
in de zaak A. 191.317/IX-6206

In zake: Frank VAN DER MUEREN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jean Bourtembourg en Cédric Molitor
kantoor houdend te 1060 Brussel
Zwitserlandstraat 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van Binnenlandse Zaken
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Peter Luypaers en Hans-Kristof Carême
kantoor houdend te 3001 Heverlee
Industrieweg 4 bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 3 februari 2009, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 28 november 2008 van de jury van de opleiding voor het verkrijgen van het directiebrevet dat vereist is voor de bevordering tot hoofdcommissaris van politie, waarbij Frank Van Der Mueren niet geslaagd wordt verklaard voor de promotieopleiding.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 195.252 van 14 juli 2009 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoeker heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marc Lefever heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 februari 2012.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Peter Crispyn, die loco advocaten Jean Bourtembourg en Cédric Molitor verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Hans-Kristof Carême, die loco advocaat Peter Luypaers verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marc Lefever heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is op het ogenblik van de bestreden beslissing commissaris van politie en werkzaam als BTS-officier bij de federale gerechtelijke politie te Brussel.

Op 21 september 2007 wordt hij toegelaten tot de opleiding voor het behalen van het directiebrevet dat krachtens artikel 32, 3°, van de wet van 26 april 2002 houdende de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten, vereist is voor een bevordering tot hoofdcommissaris.

3.2. Luidens het koninklijk besluit van 12 oktober 2006 tot bepaling van het directiebrevet dat vereist is voor de bevordering tot de graad van hoofdcommissaris van politie (hierna: het koninklijk besluit van 12 oktober 2006), is de bedoelde "promotieopleiding HCP" gespreid over maximum twee academiejaren.

Deze opleiding omvat:

- lessen aan de nationale school voor officieren met een totale duur van ten minste 150 uren, waarvan minimum 75 uren betrekking hebben op "leiding en beheer" (de rol van de leider, integratie in de interne en externe politionele omgeving, de ontwikkeling van de strategie) en eveneens minimum 75 uren op "leiding en coördinatie van politieoperaties inzake gerechtelijke politie en bestuurlijke politie" (artikel 29);
- drie stages met elk een minimumduur van 100 uren, respectievelijk in de federale politie, de lokale politie en in privé-ondernemingen en/of overheidsinstellingen (artikel 30). Voor elk van de drie stages stelt de stagiair een activiteitenverslag op en de stagemeester een stageverslag (artikelen 32 en 33).

Voor de personeelsleden die tot de opleiding zijn toegelaten binnen de drie jaar na de inwerkingtreding van het voormelde koninklijk besluit, omvat de opleiding slechts één stage, namelijk de stage in privé-ondernemingen en/of overheidsinstellingen (artikel 43).

Op het einde van de opleiding leggen de cursisten een examen af voor de jury.

Dit examen omvat:

- een geïntegreerde schriftelijke proef met betrekking tot de twee onderdelen van de lessenreeks;
- een mondelinge proef bestaande uit de verdediging van de schriftelijke proef en bijkomende vragen betreffende de materie opgenomen in het opleidingsprogramma, de activiteiten- en stageverslagen evenals, eventueel, het verloop van de stage (artikel 35).

De nationale school voor officieren staat in voor de verbetering van de schriftelijke proef (artikel 37).

Na deliberatie beslist de jury over het al dan niet geslaagd zijn voor de opleiding. De jury baseert zich daarbij op een globale evaluatie van de schriftelijke en mondelinge proef, alsmede op de activiteiten- en stageverslagen (artikel 39).

3.3. De verzoeker volgt de voormelde opleiding, die één stage omvat. De verzoeker stelt over de stage een activiteitenverslag op. Zijn stagemeester stelt een stageverslag op, waarin de stage van de verzoeker gunstig wordt geëvalueerd.

3.4. Op het einde van de opleiding neemt de verzoeker deel aan het examen.

Voor de schriftelijke proef, die een casus betreft met betrekking tot de voorbereiding van de fusie van twee politiezones, verkrijgt de verzoeker vanwege de nationale school voor officieren de beoordeling “geschikt”.

Deze beoordeling wordt voorafgegaan door de volgende overwegingen:

> “De kandidaat maakt een eerder beperkte analyse van de probleemstelling. Eerder dan de domeinen weer te geven die hij zal onderzoeken en de methodologie te beschrijven die hij daarbij zal gebruiken, geeft hij zelf een aantal (fictieve) vaststellingen weer die niet in het (basis)document (houdende de vraagstelling) terug te vinden zijn.
>
> De kandidaat geeft zijn prioriteiten en doelstellingen weer aan de hand van het EFQM-model. In ‘strategie en beleid’ behandelt de kandidaat het uittekenen van een nieuwe korpsstructuur niet, hoewel hij aandacht heeft voor de toekenning van de functies aan de medewerkers bij ‘management van de medewerkers’.
>
> In het communicatieplan wordt weinig gedifferentieerd in functie van de doelgroep. Zo wordt bijvoorbeeld naar het personeel toe weinig ingespeeld op hun verwachtingen en bezorgdheden.
>
> KSF en het aspect locatie komen aan bod, doch eerder beperkt en abstract behandeld.
>
> Vrij abstract werk. Hoewel de meeste aspecten die van belang zijn bij de reorganisatie aangeraakt worden, is er weinig diepgang in het werk te bespeuren, dat weinig concreet is bij de behandeling van de te nemen acties.”

De mondelinge proef heeft plaats op 28 november 2008.

Op dezelfde datum beslist de jury dat de verzoeker niet geslaagd is voor de promotieopleiding HCP.

Deze beslissing steunt, benevens op de aanhaling van de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, op de volgende motieven:

> “[…]
>
> Gelet op het positieve verslag van de stagemeester;
>
> Gelet op de beoordeling ‘geschikt’ van de correctoren over zijn schriftelijke proef, maar waarbij dient benadrukt te worden dat de kandidaat een vrij abstract werk heeft ingediend door een eerder beperkte analyse te maken

van de probleemstelling, door de nieuwe korpsstructuur niet te behandelen en door het communicatieplan te weinig te differentiëren in functie van de doelgroep;

Gelet op de onvoldoende prestatie van de kandidaat Van Der Mueren Frank tijdens de mondelinge proef van 28 november 2008, waarbij dient opgemerkt te worden dat de kandidaat van de gelegenheid geen gebruik wist te maken om de abstracte punten in zijn schriftelijke neerslag concreet in te vullen."

Dit is de bestreden beslissing.

De verzoeker ondertekent ze op 5 december 2008 voor ontvangst.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. De verzoeker voert in het eerste middel de schending aan van de formele motiveringsplicht die wordt opgelegd door de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, alsook de schending van de artikelen 35 en 39 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006, het beginsel "patere legem quam ipse fecisti" en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Hij betoogt dat hij op de mondelinge proef niet werd ondervraagd over de punten vermeld in artikel 35, 2°, b, van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006. Er werden hem namelijk geen bijkomende vragen gesteld over "de materie opgenomen in het opleidingsprogramma, de activiteiten- en stageverslagen evenals, eventueel, het verloop van de stage".

Volgens de verzoeker is de mondelinge proef als volgt verlopen: hij heeft zijn schriftelijke proef voorgesteld en vervolgens geantwoord op vier à

vijf vragen die hem daarover werden gesteld; voorts werden er “pro forma” enkele vragen gesteld over zijn stage, waarvan in de motivering niets is terug te vinden.

Aldus is de verwerende partij afgeweken van een regel die zij zelf had aangenomen of waartoe zij had bijgedragen en heeft zij de bestreden beslissing niet zorgvuldig voorbereid. De motivering van de bestreden beslissing, die de onvolkomen wijze aantoont waarop de mondelinge proef werd afgenomen, is volgens de verzoeker om die reden niet afdoende.

5. De verwerende partij merkt vooreerst op dat de verzoeker zelf stelt dat hem vragen werden gesteld over zijn stage.

Zij wijst er voorts op dat uit het proces-verbaal van de voorbereidende vergadering van 17 november 2008 blijkt dat de jury tijdens de mondelinge proef steeds 10 minuten heeft voorbehouden voor de mondelinge verdediging van de schriftelijke proef en 15 minuten voor vragen over het schriftelijke examen en de stage en, indien nodig, de resterende tijd voor diverse vragen. Uit het proces-verbaal van 28 november 2008 blijkt dan weer dat iedere kandidaat op vraag van de voorzitter de verdediging van de geïntegreerde schriftelijke proef heeft voorgesteld en dat de jury nadien bijkomende vragen heeft gesteld over de materie opgenomen in het opleidingsprogramma, de activiteiten- en stageverslagen, alsook over het verloop van de stage.

De verwerende partij merkt op dat andere kandidaten die hun niet-slagen voor de opleiding bij de Raad van State bestrijden, uitdrukkelijk bevestigen dat zij ondervraagd zijn over de materie opgenomen in het opleidingsprogramma, de activiteiten- en stageverslagen, alsook over het verloop van de stage.

Volgens de verwerende partij is het geenszins noodzakelijk dat de jury in haar beslissing vermeldt welke vragen werden gesteld en welke antwoorden daarop werden gegeven. Het volstaat daarentegen dat zij vermeldt dat

de kandidaat niet geslaagd is en de redenen opgeeft waarom dat zo is. In casu is dat "gelet op de onvoldoende prestatie van de kandidaat Van Der Mueren Frank tijdens de mondelinge proef van 28 november 2008, waarbij dient opgemerkt te worden dat de kandidaat van de gelegenheid geen gebruik wist te maken om de abstracte punten in zijn schriftelijke neerslag concreet in te vullen".

6. De verzoeker repliceert dat slechts één enkele vraag over zijn stage werd gesteld. Het proces-verbaal van de voorbereidende vergadering van 17 november 2008 geeft bovendien slechts een intentieverklaring weer, die niets zegt over de wijze waarop de proef in werkelijkheid is verlopen. De vermelding dienaangaande in het proces-verbaal van 28 november 2008 is niet meer dan een stijlclausule die zich ertoe beperkt de inhoud van de algemene regel te herhalen en die niet onderbouwd is met enig concreet element dat betrekking heeft op de mondelinge proef van de verzoeker. Het is volgens de verzoeker veelbetekenend dat de motivering van de bestreden beslissing geen enkele verwijzing bevat naar "bijkomende vragen". De verwijzing door de verwerende partij naar de inhoud van het verzoekschrift van een ander personeelslid is niet relevant, want het is niet omdat aan die kandidaat wel vragen zouden zijn gesteld over de materie opgenomen in het opleidingsprogramma, de activiteiten- en stageverslagen, dat dit ook bij de verzoeker is gebeurd.

7. In zijn laatste memorie laat de verzoeker nog gelden dat artikel 35 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006 een duidelijk onderscheid maakt tussen de twee onderdelen van de mondelinge proef, zodat niet kan worden aangenomen dat vragen die aan de kandidaat worden gesteld in het kader van de verdediging van zijn schriftelijke proef, tevens kunnen worden beschouwd als vragen in de zin van artikel 35, 2°, b, van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006. Volgens de verzoeker spreken het standpunt van de verwerende partij en de stukken van het administratief dossier zijn versie van het verloop van de mondelinge proef niet tegen. Hij benadrukt dat de beoordelingsbevoegdheid van de jury omkaderd was door de bepalingen van artikel 35 van het koninklijk besluit

van 12 oktober 2006 en dat de jury zichzelf niet ervan kon vrijstellen bijkomende vragen te stellen, omdat zij dit niet nuttig of nodig achtte.

Beoordeling

8. Artikel 35 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006 luidt als volgt:

> "De cursisten leggen op het einde van de promotieopleiding HCP een examen af voor de jury. Dat examen omvat:
> 1° een geïntegreerde schriftelijke proef met betrekking tot de in artikel 29, eerste lid, 1° en 2° bedoelde luiken van de opleiding;
> 2° een mondelinge proef bestaande uit:
> a) de verdediging van de in 1° bedoelde geïntegreerde schriftelijke proef;
> b) bijkomende vragen betreffende de materie opgenomen in het opleidingsprogramma, de activiteiten- en stageverslagen evenals, eventueel, het verloop van de stage."

9. De verzoeker betwist niet dat hem tijdens de mondelinge proef, in het kader van zijn verdediging van de geïntegreerde schriftelijke proef, vragen werden gesteld over deze schriftelijke proef.

Een geïntegreerde schriftelijke proef is een proef die door de kandidaat dient te worden afgelegd met toepassing van de verschillende tijdens de opleiding aangereikte elementen. De verzoeker stelt in dit verband zelf in zijn verzoekschrift dat de schriftelijke proef bestond uit een casus die moest worden opgelost met behulp van de managementmodellen die waren aangeleerd tijdens de theoretische opleiding. Hij voegt eraan toe dat hem tijdens zijn mondelinge proef vragen werden gesteld over zijn schriftelijke proef, dus over de wijze waarop hij de casus had behandeld. Anders dan de verzoeker in zijn laatste memorie laat gelden, moet dan ook worden aangenomen dat hem vragen werden gesteld met betrekking tot zijn theoretische opleiding, aangezien die precies tijdens de schriftelijke proef werd getoetst en de onderscheiden elementen daarvan in zijn oplossing van de schriftelijke proef dienden te kunnen worden teruggevonden.

In zijn verzoekschrift stelt de verzoeker voorts dat hem op het einde van de mondelinge proef “enkele (pro forma) vragen” werden gesteld met betrekking tot zijn stage. In zijn memorie van wederantwoord maakt hij dan weer gewag van “één enkele vraag [...] betreffende het verloop van zijn stage”. Hij verduidelijkt evenwel niet waarom die vraag of vragen “pro forma” waren, laat staan waarom ze niet in aanmerking zouden kunnen worden genomen voor de beoordeling van het regelmatige verloop van de mondelinge proef.

De verzoeker toont derhalve niet aan dat de mondelinge proef niet zou zijn verlopen overeenkomstig artikel 35, 2°, a en b, van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006.

10. Overigens behoort het tot de discretionaire bevoegdheid van de jury om te beoordelen in hoeverre “bijkomende” vragen nodig zijn over de materie opgenomen in het opleidingsprogramma, de activiteiten- en stageverslagen en het verloop van de stage. De verzoeker voert niet aan dat de jury deze beoordelingsbevoegdheid op een kennelijk onredelijke wijze zou hebben uitgeoefend. Evenmin toont hij aan dat de jury, mede op grond van de gegevens die voor haar op basis de mondelinge proef beschikbaar waren, niet in de mogelijkheid was om, krachtens artikel 39 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006, op een zorgvuldig onderbouwde wijze een beslissing te nemen over zijn al dan niet slagen voor de opleiding.

11. Het eerste middel kan niet worden aangenomen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

12. De verzoeker voert in het tweede middel de schending aan van de artikelen 35, 36, 37 en 39 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006, de

formele en de materiële motiveringsplicht, het fair-playbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Hij betoogt dat de redenen die door de jury worden ingeroepen om hem niet geslaagd te verklaren, niet juist, irrelevant en ontoelaatbaar zijn en niet het resultaat zijn van een correct en aandachtig onderzoek van de elementen van het dossier, noch van een redelijke beoordeling ervan, in het bijzonder in het licht van de beoordelingscriteria die krachtens artikel 39 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006 door de jury moesten worden in aanmerking genomen.

Vooreerst laat de verzoeker gelden dat de jury niet is overgegaan tot een globale evaluatie zoals die wordt voorgeschreven door artikel 39, in de mate dat de bestreden beslissing blijkens haar motivering vooral steunt op een beoordeling van de prestatie van de verzoeker bij de schriftelijke proef en op de verdediging ervan in het kader van de mondelinge proef. Het stageverslag van de stagemeester wordt slechts vermeld zonder dat daarbij wordt aangegeven op welke wijze dit verslag heeft meegespeeld bij de evaluatie die de jury heeft gemaakt. Evenmin wordt iets gesteld over het activiteitenverslag, zodat moet worden aangenomen dat de jury daarmee geen rekening heeft gehouden.

Voorts stelt de verzoeker dat de jury niet bevoegd was om terug te komen op de beoordeling van de geïntegreerde schriftelijke proef door de nationale school voor officieren. Integendeel diende de jury rekening te houden met de beoordeling “geschikt” die hij had verkregen. Volgens de verzoeker is er bovendien een incoherentie in de motivering van de bestreden beslissing, in de mate dat ze niet vermeldt dat hij geslaagd is voor de schriftelijke proef en dat het werk dat hij in dit kader heeft verricht niet het voorwerp uitmaakt van strenge kritieken.

Ten slotte is volgens de verzoeker ook de motivering van de beoordeling van zijn mondelinge proef niet afdoende, aangezien daarin wordt gesteld dat hij niet van de gelegenheid gebruik maakte om de abstracte punten van

zijn schriftelijk examenwerk concreet in te vullen. De verzoeker wijst erop dat hij niet vooraf was ingelicht over de eventuele ontoereikendheid van zijn schriftelijk examenwerk. Evenmin werd hij op enig ogenblik vóór of tijdens de mondelinge proef uitgenodigd om de elementen van zijn schriftelijke proef meer concreet te maken.

13. De verwerende partij antwoordt dat uit de bestreden beslissing blijkt dat de jury wel degelijk acht heeft geslagen op het positieve verslag van de stagemeester, waartoe redelijkerwijze ook het activiteitenverslag behoort, evenals op de beoordeling "geschikt" die de verzoeker vanwege de correctoren van zijn schriftelijke proef had verkregen. De jury heeft evenwel evenzeer rekening gehouden met de randbemerkingen die de correctoren hadden gemaakt, onder meer door daarop te focussen tijdens de mondelinge proef, en met haar bevindingen bij de mondelinge proef, die haar deden opmerken dat "de kandidaat van de gelegenheid geen gebruik wist te maken om de abstracte punten in zijn schriftelijke neerslag concreet in te vullen".

Volgens de verwerende partij is de jury geenszins teruggekomen op het resultaat van de schriftelijke proef. Integendeel werd dit resultaat zoals het door de nationale school voor officieren was bepaald, uitdrukkelijk en ongewijzigd vermeld in de bestreden beslissing. De jury heeft evenwel de gelegenheid te baat genomen om de verzoeker te ondervragen over de uitdrukkelijke randbemerkingen van de correctoren en heeft zich aldus een uitdrukkelijk oordeel gevormd over de wijze waarop de verzoeker de mondelinge proef heeft afgelegd.

Het argument van de verzoeker dat hij geen kennis zou hebben gehad van de tekortkomingen van zijn schriftelijke proef en dat hij tijdens de mondelinge proef er ook niet op werd gewezen, mist, zo stelt de verwerende partij, feitelijke grondslag. De verzoeker heeft de kans gehad om zijn schriftelijke proef in te kijken, maar heeft dat niet gedaan en was derhalve niet op de hoogte van de opmerkingen die de correctoren hadden gemaakt. Hij was dat evenmin toen hij het voorliggende verzoekschrift indiende. Hij kan dienvolgens niet op goede grond

beweren dat de vragen die hem werden gesteld over zijn schriftelijke proef geen betrekking hadden op die tekortkomingen.

14. De verzoeker repliceert dat uit de motivering van de bestreden beslissing duidelijk blijkt dat de jury meer belang heeft gehecht aan de opmerkingen die de correctoren van de schriftelijke proef hadden gemaakt dan aan het eigenlijke resultaat dat hij op deze proef had behaald.

Voorts stelt hij dat, in tegenstelling tot wat de verwerende partij lijkt te suggereren, het administratief dossier niet toelaat vast te stellen dat hij na zijn schriftelijk examen en vóór zijn deelname aan de mondelinge proef ingelicht geweest zou zijn over de mogelijkheid zijn examenwerk te raadplegen of de commentaren van de correctoren te verkrijgen.

15. In zijn laatste memorie laat de verzoeker nog gelden dat het standpunt dat de jury legitiem meer rekening kon houden met de commentaar van de correctoren bij zijn schriftelijke proef dan met zijn resultaat op deze proef, niet overeenstemt met hetgeen bepaald is in de artikelen 35 en 37 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006.

Volgens de verzoeker heeft de jury blijkbaar de voorkeur gegeven aan de voor hem ongunstige elementen en heeft zij onvoldoende rekening gehouden met de voor hem gunstige elementen.

Beoordeling

16. Artikel 39 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006 luidt als volgt:

> "Na deliberatie beslist de jury over het al dan niet geslaagd zijn voor de promotieopleiding HCP.
>
> Voor de beslissing over het al dan niet geslaagd zijn, baseert de jury zich op een globale evaluatie van de schriftelijke en mondelinge proef alsmede op de activiteiten- en stageverslagen."

17. Uit de motivering van de bestreden beslissing, zoals hiervóór aangehaald onder randnummer 3.4, blijkt dat de jury wel degelijk oog heeft gehad voor het positieve verslag van de stagemeester. Weliswaar is niet uitdrukkelijk aangegeven op welke wijze dit heeft meegespeeld bij de beoordeling, maar de motivering maakt wel duidelijk dat de verzoeker niet geslaagd wordt beschouwd, niet omdat zijn stage niet goed geweest zou zijn, maar omdat hij op de eindproef, schriftelijk en mondeling, niet genoegzaam heeft voldaan. Hieruit kan worden afgeleid dat de positieve beoordeling van verzoekers stage volgens de jury niet opwoog tegen het ontoereikende resultaat van zijn eindproef.

De verzoeker kan niet worden bijgevallen in zijn standpunt dat de jury is teruggekomen op de beoordeling die de correctoren van de nationale school voor officieren hadden uitgebracht over zijn schriftelijke proef. De jury heeft oog gehad voor de beoordeling "geschikt", maar ook voor de tekortkomingen die door de correctoren waren vastgesteld. Volgens artikel 39 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006 is het de jury die uiteindelijk beslist over het al dan niet geslaagd zijn voor de opleiding op basis van een globale beoordeling van al de verschillende onderdelen van de opleiding (stage, schriftelijke en mondelinge eindproef), terwijl de nationale school voor officieren, krachtens artikel 37, louter instaat voor de verbetering van de schriftelijke proef. De jury heeft rekening gehouden met de inhoudelijke beoordeling die door de correctoren was uitgebracht over het schriftelijke werk van de verzoeker. Deze beoordeling bestaat uit een uiteenzetting van verscheidene vastgestelde tekortkomingen van het werk, waartegen het eindoordeel "geschikt" niet als evident, maar eerder als onverwacht afsteekt. Wanneer de verzoeker er vervolgens tijdens de mondelinge proef niet in slaagde om zijn door de correctoren als vrij abstract en met lacunes beoordeeld werk meer te concretiseren, dan ging de jury haar beoordelingsbevoegdheid niet te buiten wanneer zij dit element in aanmerking heeft genomen bij het nemen van de bestreden beslissing.

Bovendien maakt de verzoeker helemaal niet geloofwaardig dat hij, in tegenstelling tot wat de verwerende partij laat gelden, tijdens de mondelinge proef niet ondervraagd zou zijn over de lacunes die in zijn schriftelijk werk werden vastgesteld.

18. Het tweede middel is niet gegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

19. De verzoeker voert in het derde middel de schending aan van de artikelen 7 en 35 tot 40 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006 en van het onpartijdigheidsbeginsel.

De verzoeker bekritiseert het feit dat A. Collier, één van de coaches tijdens de opleiding, deel uitmaakte van de jury. Hij zet uiteen dat in een brief van de nationale school voor officieren over de taak van de coach in het kader van de opleiding het volgende werd vermeld: de coach zou "helpen bij de ontwikkeling van leerstijlen en competenties en het leren kennen en waarderen van leiderschapsstijlen en leerstijlen". Voorts werd gesteld dat "het […] dus niet zo [is] -zoals door sommigen gesuggereerd- dat de coaches zouden rapporteren aan de jury. Mocht dit het geval zijn dan zou dit de vertrouwensbasis nodig voor het coachen ernstig verstoren". De verzoeker stelt de indruk te hebben dat de jury niet op een onpartijdige wijze was samengesteld, omdat de aanwezigheid van A. Collier in de jury in strijd was met de verzekering die aldus aan de kandidaten was gegeven dat de coach niet zou rapporteren aan de jury. Deze indruk werd nog versterkt door het feit dat alleen A. Collier vragen heeft gesteld tijdens de mondelinge proef.

20. De verwerende partij merkt vooreerst op dat er geen wettelijk cumulatieverbod bestaat tussen de functie van coach en de functie van jurylid.

Zij stelt voorts dat de onpartijdigheid van een adviserend orgaan van actief bestuur, ook van een examenjury, volgens de rechtspraak van de Raad van State in zijn geheel moet worden beoordeeld. Zelfs indien er een schijn van partijdigheid zou worden vastgesteld in hoofde van één jurylid, dan is dat onvoldoende om aan de volledige jury, die in casu uit zeven personen bestond, een gebrek aan onpartijdigheid toe te schrijven. De verzoeker dient daartoe voldoende elementen aan te brengen, wat hij niet doet.

Ten slotte merkt de verwerende partij op dat de verzoeker A. Collier niet heeft gewraakt overeenkomstig artikel 8 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2006, niettegenstaande hij in kennis was gesteld van de samenstelling van de jury en hij tijdens de mondelinge proef daartoe de kans heeft gehad.

21. De verzoeker repliceert dat de twee voorwaarden die worden gesteld opdat partijdigheid in hoofde van een collegiaal orgaan kan worden aangenomen, namelijk enerzijds het bestaan van feiten die doen twijfelen aan de onpartijdigheid van één of meer leden van het orgaan en, anderzijds, de mogelijkheid dat die partijdigheid het ganse orgaan heeft beïnvloed, vervuld zijn. In een dergelijk geval volstaat volgens de verzoeker de schijn van partijdigheid opdat de procedure gebrekkig zou zijn. De verzoeker stelt te hebben aangetoond dat de aanwezigheid van A. Collier in de jury vragen deed rijzen en voegt eraan toe dat de verwerende partij dit als zodanig niet betwist.

De verzoeker wijst erop dat de jury volgens het koninklijk besluit van 12 oktober 2006 bij meerderheid van stemmen beslist. Bij ontbreken van elke inlichting betreffende de wijze waarop over verzoekers resultaat werd gestemd, kan het standpunt van A. Collier dan ook doorslaggevend geweest zijn. Volgens de verzoeker is daarbij niet van belang dat hij geen gebruik heeft gemaakt van de wrakingsmogelijkheid waarin reglementair is voorzien.

22. In zijn laatste memorie vermeldt de verzoeker dat hij, net zoals de andere cursisten, de tussenkomst van A. Collier als coach heeft genoten. Hij stelt dat de aanwezigheid van deze persoon in de jury twijfel heeft kunnen zaaien bij de cursisten over het feit of betrokkene bij de beraadslaging van de jury geen elementen heeft aangebracht met betrekking tot elk van de kandidaten waarvan hij kennis heeft gekregen in zijn hoedanigheid van coach tijdens de opleiding. Dit volstaat volgens de verzoeker om te besluiten tot een schijn van partijdigheid.

Ten slotte stelt de verzoeker dat het feit dat hij het genoemde jurylid niet heeft gewraakt naar aanleiding van zijn mondelinge proef, helemaal niet verhindert dat hij voor de Raad van State de schending aanvoert van het beginsel van de onpartijdigheid.

Beoordeling

23. De verzoeker voert in dit middel de schending aan van het onpartijdigheidsbeginsel, doordat hoofdcommissaris A. Collier, die eerder als coach van de kandidaten was opgetreden tijdens de opleiding, ook lid was van de jury die de bestreden beslissing heeft genomen.

24. Het onpartijdigheidsbeginsel vereist dat een lid van een beraadslagend orgaan zich onthoudt van deelname aan de vergadering van dit orgaan wanneer een beslissing wordt genomen over een aangelegenheid waarbij dit lid een rechtstreeks en persoonlijk belang heeft, zodat het geacht moet worden niet meer op een objectieve wijze te kunnen oordelen. Dat belang kan van morele aard zijn, onder meer wanneer dit lid reeds een duidelijk standpunt heeft ingenomen en niet zonder gezichtsverlies op zijn standpunt zou kunnen terugkomen.

Opdat een schending van het onpartijdigheidsbeginsel zou kunnen worden aangenomen, volstaat het niet dat de verzoekende partij voor de Raad van State zich in het algemeen over de subjectieve partijdigheid van dit lid

beklaagt, maar moet zij precieze feiten of concrete aanwijzingen aanvoeren die de beweerde partijdigheid aantonen. Bovendien moet blijken dat de partijdigheid van dit lid het hele college heeft kunnen beïnvloeden.

25. Het enige gegeven dat de verzoeker aanbrengt om de beweerde twijfel over de onpartijdigheid van A. Collier te staven, is een brief van de nationale school voor officieren waarin de rol van de coaches wordt uitgelegd en waarin wordt gesteld dat de coaches niet aan de jury rapporteren omdat dit anders de vertrouwensbasis die nodig is voor het coachen ernstig zou verstoren. Uit de voormelde brief kan evenwel enkel worden afgeleid dat het terwille van de vertrouwensrelatie tussen de coaches en de kandidaten is dat de coaches niet rapporteren aan de jury. De kandidaten zouden immers in een dergelijke rapportering een rem kunnen zien om met de coaches een vertrouwensband op te bouwen. Dit impliceert evenwel niet dat de coaches als jurylid niet meer onpartijdig en objectief zouden kunnen oordelen over de kandidaten. Coaches komen in het kader van de opleiding tussen met het doel de kandidaten te ondersteunen en te begeleiden bij het verwerven en ontwikkelen van bepaalde kennis en vaardigheden. Zij krijgen aldus voorzeker een betere kijk op de kandidaten en hun capaciteiten, maar die is eerder dienstig voor een goede beoordeling en laat alleszins niet toe te stellen dat een coach die als jurylid optreedt omwille van deze voorkennis niet meer in staat zou zijn om onpartijdig te oordelen, dit wil zeggen zonder zijn oordeel te laten vertroebelen door subjectieve voorkeuren of aversies ten opzichte van bepaalde kandidaten.

Daargelaten dat de verzoeker helemaal niet uiteenzet in welke mate hij tijdens zijn opleiding door A. Collier werd gecoacht en dat hij, niettegenstaande hij daartoe de mogelijkheid heeft gehad, de genoemde coach niet als jurylid heeft gewraakt, moet derhalve worden vastgesteld dat de verzoeker de subjectieve partijdigheid van het genoemde jurylid niet met precieze feiten en concrete aanwijzingen aantoont.

26. Het derde middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 februari 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,

bijgestaan door

Vera Wauters,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Vera Wauters	**André Vandendriessche**